

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल-२०१९

कक्षा- शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM- 2)	प्रश्नपत्रम् - ६	गुणाः - ७०
विषयः - नव्यव्याकरणम्	कोड - CC.1.2.4	समयः - ११ तः ०२
दिनाङ्कः - १६-०४-२०१९	सन्दर्भग्रन्थः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः-१ निम्नलिखितेषु सूत्रेषु द्वयोः सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या | १०

- (१) स्तम्भुसिवुसहां चडि |
- (२) तत्प्रयोजको हेतुश्च |
- (३) धातोः कर्मणः समानकर्तृकादिच्छायां वा |

प्रश्नः-२ निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां प्रयोगाणां ससूत्रं सिद्धि कार्या | १०

- (१) भावयति (२) पिपठिषति (३) अररम्भत् (४) मुमुषिषति
- (५) धिप्सति (६) शाययति (७) स्थापयति (८) बुभूषति

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः-३ निम्नलिखितेषु सूत्रेषु द्वयोः सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या | १०

- (१) धातोरेकाचो हलादेः क्रियासमभिहारे यङ् |
- (२) यस्य हलः |
- (३) यङोऽचि च |

प्रश्नः-४ निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां प्रयोगाणां ससूत्रं सिद्धि कार्या | १०

- (१) बोभूयते (२) अट्टायते (३) बोभूयिष्ट (४) सोसूत्रिता (५) अबोभोत्
- (६) मोमुदीति (७) तोतोर्ति (८) मोमूर्तः

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः-५ निम्नलिखितेषु सूत्रेषु द्वयोः सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या | १०

- (१) कण्ड्वादिभ्यो यक् |
- (२) अशनायोदन्यधनाया बुभुक्षापिपासागर्धेषु |
- (३) सुप आत्मनः क्यच् |

प्रश्नः-६ निम्नलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां प्रयोगाणां ससूत्रं सिद्धि कार्या | १०

- (१) कण्डूयते (२) अस्यति (३) कृष्णायते (४) मन्तूयति
(५) कण्डूयिषिषति (६) मेधायति (७) दुःखयति (८) अश्वस्यति

प्रश्न:-७

निम्नलिखितेषु दशप्रश्नानां लघूत्तरं लेख्यम् ।

१०

- (१) कर्तुः प्रयोजकस्य कर्तुसंज्ञया सह का अन्या संज्ञा भवति ?
- (२) "हेतुमति च " सूत्रेण कस्य प्रत्ययस्य विधानं भवति ?
- (३) पठ-धातोः णिचि परे उपधादीर्घः केन सूत्रेण भवति ?
- (४) "अज्झनगमां सनि" सूत्रेण किं कार्यं भवति ?
- (५) रुरुदिषति इत्यत्र उपधागुण-बाधकं सूत्रं किम् ?
- (६) अभ्यासस्य गुणः केन सूत्रेण भवति ?
- (७) क्रियासमभिहारः इत्युक्ते किम् ?
- (८) यङ्लुगन्तेभ्यः धातुभ्यः कः विकरणः क्रियते ?
- (९) "यङो वा सूत्रेण कः आगमो भवति ?
- (१०) पुत्रीयति इत्यत्र अकारस्य स्थाने ईत्-आदेशः केन सूत्रेण भवति ?
- (११) कण्ड्वादिभ्यो धातुभ्यः कः प्रत्ययो भवति ?
- (१२) कण्ड्वादयः धातवः सन्ति अथवा प्रातिपदिकानि ?
- (१३) 'कण्डूयते' इत्यत्र यक् प्रत्ययस्य कित्करणस्य किं फलं वर्तते ?
- (१४) इच्छार्थकसनन्तात् पुनः सन्प्रत्ययो भवति न वा ?
- (१५) पुत्रशब्दात् क्यचि सनि च कृते किं रूपं सिद्ध्यति ?